

Indholdsfortegnelse

	Sammenfatning	7
Tekstafsnit	1. Kriminaliten i 2019	
	1.1 Anmeldelser	13
	1.2 Ofre for straffelovsforbrydelser	23
	1.3 Strafferetlige afgørelser	25
	1.4 Personer med fældende afgørelser	56
	1.5 Recidiv	60
	1.6 Fødselsårgangenes kriminalitet	67
	1.7 Anholdelser	71
	1.8 Retternes virksomhed	76
	1.9 Ankesdomme	80
	2. Statistikkens grundbegreber og kilder	
	2.1 Kriminalstatistikken	85
	2.2 Begreber og metode i kriminalstatistikken	87
	2.3 Retsplejestatistik	91
	Summary	93
Bilag	Bilag	
	1. Inddelingskriterier mht. straffeloven i tabellerne	98
	2. English translation	106
	3. Tidligere publikationer om kriminalstatistik og borgerlig retspleje	128
	4. Link til oversættelse mellem tidligere og nuværende tabeller	129

Sammenfatning

Anmeldt kriminalitet

Igen fald i overtrædelser af straffeloven

I 2019 blev der anmeldt 354.859 overtrædelser af straffeloven mod 363.542 i 2018 – et fald på 2,4 pct. Det svarer til et fald fra 7.500 til 7.300 anmeldelser pr. 100.000 indbyggere. Hermed fortsætter det fald, der har været gældende siden 2010, kun afbrudt af en stigning fra 2015 til 2016. Det samlede fald dækker over stigninger for nogle lovovertrædelser og fald for andre. Bl.a. steg antallet af anmeldelser af voldsforbrydelser, mens antallet af anmeldelser af ejendomsforbrydelser faldt.

Flere overtrædelser af våbenloven

Der blev anmeldt næsten samme antal overtrædelser af særlovene i 2019 - 143.990 anmeldelser mod 144.282 i 2018, hvilket svarer til et fald på 0,2 pct. Særlovene omfatter en lang række enkeltstående love, der ofte vedrører helt specifikke områder. F.eks. steg antallet af anmeldelser for overtrædelse af våbenloven med 24 pct., hvorimod antallet af anmeldelser for overtrædelse af udlændingeloven faldt med 19,5 pct.

Sigtelser

Få sigtelser for indbrud, mange for vold

Sigtelsesprocenten varierer med type af lovovertrædelse. Fx blev der kun rejst sigtelse vedr. 7 pct. af anmeldelserne for indbrud, men vedr. 61 pct. af anmeldelserne for vold mod privatperson.

Færre seksualforbrydere sigtes

Sigtelsesprocenten for seksualforbrydelser, der inkluderer voldtægt og lignende samt blufærdighedskrænkelser, er faldet fra 70 pct. i 2018 til 54 pct. i 2019.

Mindreårige

Flere blandt unge under den kriminelle lavalder begår kriminalitet

Efter at have været faldende i en årrække, er antallet af registrerede lovovertrædelser begået af unge under den kriminelle lavalder steget siden 2017 - også målt i forhold til antallet af unge. I 2019 blev der registreret 11 anmeldelser pr. 1.000 indbyggere i alderen 10-14 år. I 2016 var det otte anmeldelser.

Mindreårige begår især ejendomsforbrydelser

49 pct. af de mindreåriges lovovertrædelser lå under ejendomsforbrydelser og herunder især butikstyverier og hærværk.

Ofre for kriminalitet

De fleste ofre for seksualforbrydelser er kvinder

Kvinderne udgjorde 88 pct. af ofre for seksualforbrydelser i 2019. Ofrene for seksualforbrydelser var gennemgående unge. Gennemsnitsalderen for de kvindelige ofre var 21 år og for de mandlige 19 år, mens gerningsmanden i gennemsnit var omkring 28 år.

Ofre for ejendoms- og voldsforbrydelser er ældre

Ofrene for ejendomsforbrydelser i 2019 var i gennemsnit 43 år for kvinderne og 38 år for mændene, hvor det for ofre for voldsforbrydelser i gennemsnit var 33 år for kvinderne og 32 år for mændene.

Strafferetlige afgørelser

Flere strafferetlige afgørelser

I 2019 blev der i alt truffet 226.471 strafferetlige afgørelser mod 205.228 i 2018 – en stigning på lidt mere end 10 pct. Stigningen skyldes især flere afgørelser vedr. overtrædelse af særlovene.

Færrest fældende domme for voldtægt

I alt 8 pct. af de strafferetlige afgørelser i 2019 var ikke-fældende. Det vil sige, at personen enten blev frifundet, eller at påtalen blev opgivet. For seksualforbrydelser under ét lå andelen på 54 pct. og for voldtægt på 84 pct.

Frihedsstraffe

40 pct. af de fældende afgørelser er en frihedsstraf

40 pct. af de fældende afgørelser vedr. overtrædelse af straffeloven i 2019 var betingede og ubetingede frihedsstraffe, og 49 pct. var bøder. Den resterende del bestod bl.a. af tiltalefrafald og foranstaltningsdomme, der kan være anbringelse eller behandling i psykiatrisk afdeling.

Voldsforbrydelser giver oftest frihedsstraf

Andelen af frihedsstraffe var størst for voldsforbrydelserne, hvor de udgjorde næsten 75 pct. af de fældende afgørelser.

Straffelov

De unge er mest kriminelle

I forhold til indbyggertallet er der flere afgørelser for overtrædelse af straffeloven i de yngre aldersklasser, og de 15-24-årige har flest med omkring 1.400 afgørelser pr. 100.000 i aldersgruppen. De ældste over 50 år har færrest med ca. 200 afgørelser pr. 100.000 personer. Det er dog bemærkelsesværdigt, at hyppigheden for de 15-19-årige er faldet med 43 pct. siden 2009.

Seksuualforbrydelser og vold begås af mænd

80 pct. af de fældende strafferetlige afgørelser i 2019 vedrørte mænd. Mændenes andel er størst for seksuualforbrydelser, hvor de udgjorde 89 pct. For voldsforbrydelser var andelen på 87 pct. og for ejendomsforbrydelser på 75 pct.

Færdselslov

Lille stigning i spirituskørsler

I 2019 var der en stigning på 3 pct. i antallet af fældende domme, der blev givet for færdselsuheld med spiritus. Antallet af fældende domme for spirituskørsel var steget med 1 pct.

Mænd kører spirituskørsel

Det er især mænd, der bliver dømt for spirituskørsel. I 2019 var der således næsten ni gange så mange mænd som kvinder, der blev taget for spirituskørsel.

Kvinder udgør en stigende andel

Kvindernes andel af færdselslovsovertræderne har generelt været stigende. I 2019 var 23 pct. af overtrædelserne foretaget af kvinder. I 2009 var andelen på 21 pct. Kvindernes stigende andel skyldes både, at antallet af færdselslovsovertrædelser blandt mænd er faldet, og antallet blandt kvinder er steget.

Personer over 40 år bryder oftest færdselsloven

Det er mest ældre personer, der dømmes for at overtræde færdselsloven. Kun 6 pct. var under 20 år, og halvdelen var 40 år eller derover.

Særlove

76 pct. stigning i domme for våbenloven

Antallet af fældende afgørelser for overtrædelse af særlovene er steget med 18 pct. fra 2018 til 2019. Stigningen skyldes særligt flere fældende afgørelser for overtrædelse af lov om våbenloven og ordensbekendtgørelsen. Antallet var for våbenloven steget med 76 pct. fra 2018 til 2019. For ordensbekendtgørelsen var antallet steget med 29 pct.

Halvdelen af særlovs-overtræderne under 30 år

34 pct. af de fældende afgørelser vedr. overtrædelser af særlove i 2019 vedrørte lovovertrædere under 25 år, og 48 pct. vedrørte lovovertrædere under 30 år. Kun 18 pct. af afgørelserne vedrørte gerningsmænd over 50 år.

Tilbagefald til ny kriminalitet

Unge begår oftest ny kriminalitet

I 2016 var der i alt 153.034 personer, der blev løsladt fra fængsel mv. eller fik en fældende strafferetlig afgørelse. Af disse begik 43.105 en eller flere nye lovovertrædelser i løbet af de næste to år, hvilket svarer til 28 pct. Der synes at være en tydelig sammenhæng mellem alder og sandsynligheden for at begå ny kriminalitet. Blandt de 15-19-årige mænd var der således 47 pct., der blev dømt for en ny lovovertrædelse i løbet af to år. Andelen for mænd i alderen 60 år og derover var på blot 14 pct.

Fødselsårgang og kriminalitet

*Hver fjerde mand
født i 1965 ..*

Blandt mænd født i 1965 var hver fjerde fundet skyldig i en overtrædelse af straffeloven ved alderen 53 år. Der er ingen af de senere årgange, der ser ud til at komme op på samme niveau, og blandt de helt unge årgange er det en væsentlig lavere andel, der bliver dømt.

*... og hver tolvte kvinde
dømt efter straffeloven*

For kvinder født i 1965 var det kun hver tolvte, der havde fået en dom som 53-årig. Men modsat mændene, er andelen, der bliver dømt, større hos de yngre end hos de ældste årgange.

Anholdelser

*Mænd og yngre personer
anholdes mest*

Politiet foretog i 2019 i alt 36.104 anholdelser. I 91 pct. af tilfældene var den anholdte en mand. Målt i forhold til befolkningens størrelse var der flest anholdelser af de 18-24-årige. Her var der 32-37 anholdelser pr. 1.000 mænd og 2-3 anholdelser pr. 1.000 kvinder.

*Hver femte anholdelse er af
en person uden bopæl i
Danmark*

Hver femte anholdte var en person, der ikke havde bopæl i Danmark. Her indgår turister, asylansøgere, udlændinge med ulovligt ophold og personer, der arbejder i Danmark, men har bopæl i udlandet.

Ankedomme

*Landsretten ændrer
sjældent en fældende
afgørelse til en ikke-
fældende*

Landsretten traf i perioden 2013-2019 afgørelse i 14.780 ankesager, hvor byretten havde fundet den tiltalte skyldig. Kun i 6 pct. af sagerne ændrede landsretten afgørelsen til en frifindelse. I 87 pct. af de sager, hvor byretten havde idømt en ubetinget frihedsstraf, idømte landsretten den samme type sanktion.

Kriminalitet 2009-2019

1. Kriminaliteten i 2019

1.1 Anmeldelser

1.1.1 Anmeldte straffelovsovertrædelser

Anmeldte straffelovsovertrædelser

Anmeldte straffelovsovertrædelser omfatter alle overtrædelser af straffeloven, som er anmeldt til politiet. Straffelovens forskellige kapitler er i kriminalstatistikken ordnet i fire hovedgrupper, der omfatter seksualforbrydelser, voldsforbrydelser, ejendomsforbrydelser, herunder bl.a. indbrud og tyveri, samt andre forbrydelser. Straffelovens paragraffer under de forskellige hovedgrupper fremgår af bilag 1.

Færre anmeldelser i 2019

I 2019 blev der anmeldt 354.859 straffelovsovertrædelser mod 363.542 i 2018 - et fald på 2,4 pct. Seksualforbrydelser faldt i 2019 med ca. 700 anmeldelser, voldsforbrydelser steg med ca. 1.000 anmeldelser, ejendomsforbrydelser faldt med ca. 10.300 anmeldelser og antallet af andre straffelovsforbrydelser steg ca. 1.300 anmeldelser.

Tabel 1.1.01

Anmeldte og sigtede straffelovsovertrædelser

	2018		2019		Ændringer i antal anmeld- elser 2018-2019
	Anmeld- elser i alt	Heraf med sigelse	Anmeld- elser i alt	Heraf med sigelse	
	antal	pct.	antal	pct.	pct.
Straffelovsovertrædelser i alt	363 542	24,1	354 859	25,2	-2,4
Seksualforbrydelser i alt	7 256	69,7	6 554	53,8	-9,7
Voldtægt og lignende	1 079	57,0	1 094	59,0	1,4
Blufærdighedskrænkelser	3 323	63,4	2 844	57,2	-14,4
Voldsforbrydelser i alt	27 856	60,6	28 878	61,6	3,7
Vold e.l. mod offentlig myndighed	6 789	65,5	6 494	66,0	-4,3
Drab og forsøg herpå	259	71,8	197	70,6	-23,9
Vold mod privat person	12 885	61,2	13 658	60,7	6,0
Heraf: Grov vold	1 861	72,0	1 972	73,8	6,0
Trusler	5 672	59,7	6 322	62,1	11,5
Ejendomsforbrydelser i alt	318 130	18,4	307 826	19,7	-3,2
Dokumentfalsk	2 178	58,7	2 313	63,9	6,2
Indbrud i alt	54 868	7,0	48 257	7,1	-12,0
Heraf:					
Forretning, virksomhed mv.	14 318	9,4	12 635	10,0	-11,8
Villaer, lejligheder mv.	29 015	6,8	24 705	5,9	-14,9
Fritidshuse, garager mv.	11 535	4,6	10 917	6,4	-5,4
Tyveri	117 058	18,4	103 895	19,2	-11,2
Heraf: Butikstyverier mv.	18 187	81,5	16 889	82,0	-7,1
Bedrageri	43 617	35,4	48 349	31,2	10,8
Hæleri	907	90,0	1 776	84,9	95,8
Røveri	1 819	39,9	1 698	40,0	-6,7
Hærværk	21 930	16,1	22 381	15,1	2,1
Brugstyveri i alt	61 604	4,7	60 475	4,8	-1,8
Heraf:					
Brugstyveri af køretøj	7 585	23,3	7 139	23,4	-5,9
Brugstyveri af cykel	46 521	1,0	46 212	1,3	-0,7
Andre forbrydelser i alt	10 300	68,6	11 601	63,8	12,6
Salg af narkotika	1 259	86,5	1 188	86,7	-5,6
Smugling af narkotika	165	69,7	153	77,1	-7,3

87 pct. er
ejendomsforbrydelser

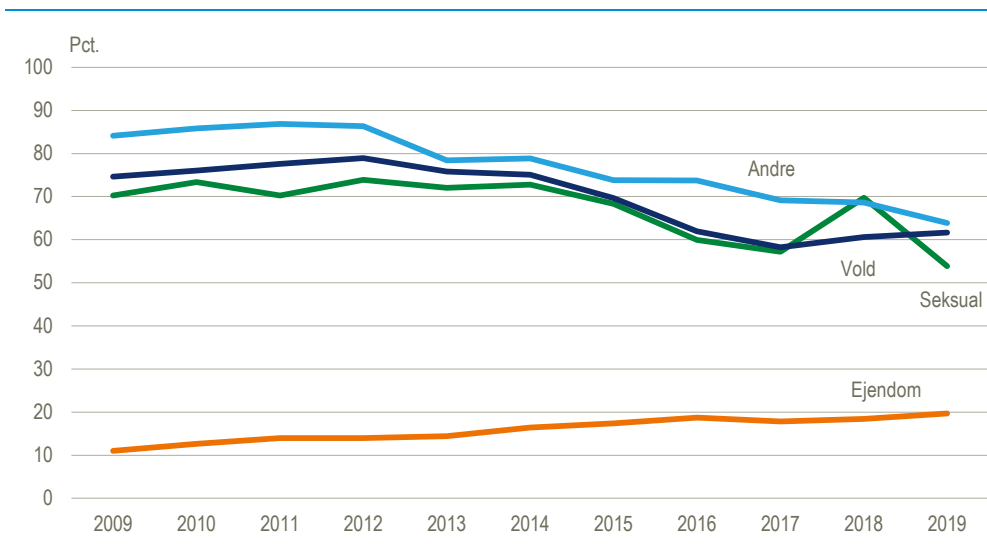
87 pct. af de anmeldte straffelovsovertrædelser er ejendomsforbrydelser, mens anmeldte voldsforbrydelser udgør omkring 8 pct. og seksualforbrydelser 2 pct. Størstedelen af ejendomsforbrydelserne eller 69 pct. er berigelsesforbrydelser, dvs. tyverier, indbrud og brugstyveri af fx bil eller cykel.

Sigtelsesprocenten
varierer efter
forbrydelsens art

I hvilket omfang det lykkes for politiet at få rejst en sigtelse (dvs. sigte én eller flere personer) varierer meget indenfor de forskellige forbrydelsesarter. Der rejses langt hyppigere sigtelse i forbindelse med alvorlig personkriminalitet. Sigelsesprocenten for voldsforbrydelser lå således på knap 62 pct., herunder på 74 pct. for grov vold og på 71 pct. for drab og drabsforsøg. Derimod rejses der i langt mindre omfang sigtelser over for anmeldte ejendomsforbrydelser. Her lå den gennemsnitlige sigtelsesprocent i 2019 på 20 pct., med 7 pct. for indbrud, 19 pct. for tyverier og 1 pct. for cykeltyverier, jf. tabel 1.1.01.

Figur 1.1.01

Sigtelsesprocent for anmeldte straffelovsovertrædelser

Udvikling i
sigtelsesprocenten

Sigtelsesprocenten for seksualforbrydelser har været svagt stigende frem til 2012, men har været faldende de senere år med undtagelse af 2018, hvor sigtelsesprocenten var steget til 70 pct. Sigelsesprocenten faldt efterfølgende igen og var med sigtelsesprocenten 54 på det laveste niveau i 2019. Andelen af anmeldelser for vold, hvori der rejses en sigtelse, var også faldende i en del år og lå i 2017 på det laveste niveau i 10 år med 58 pct. Siden 2018 er sigtelsesprocenten steget igen og var i 2019 på knap 62 pct. Andre straffelovsovertrædelser, der udover smugling og salg af narkotika bl.a. omfatter forbrydelser mod offentlig myndighed og falsk forklaring, har igennem en lang årrække været den gruppe af lovovertrædelser, der har haft den højeste sigtelsesprocent. Det kan hænge sammen med, at det ofte er politiet selv, der konstaterer denne type lovovertrædelser. Men i 2019 var sigtelsesprocenten på 64 pct. og dermed kun en smule højere end for voldsforbrydelser. Sigelsesprocenten er faldet en del fra 87 pct. i 2011, især som følge af et fald i sigtelsesprocenten for *forbrydelser vedr. penge og bevismateriale samt freds- og ærekrænkelser*. Sigelsesprocenten for ejendomsforbrydelser er markant lavere end for de øvrige grupper af straffelovsovertrædelser, men har været stigende fra 11 pct. i 2009 til knap 20 pct. i 2019.

Tabel 1.1.02 Anmeldte straffelovsovertrædelser pr. 100.000 indbyggere

	I alt	Seksual- forbrydelser	Volds- forbrydelser	Ejendoms- forbrydelser	Andre forbrydelser
2019	7 302	135	594	6 334	239
2018	7 526	150	577	6 586	213
2017	8 196	143	563	7 299	191
2016	8 425	93	471	7 674	187
2015	8 234	63	378	7 613	179
2014	8 687	56	365	8 091	175
2013	9 261	55	360	8 662	184
2012	9 569	57	366	8 982	164
2011	10 200	57	390	9 561	193
2010	10 363	58	399	9 738	168

Anm. Pr. 100.000 indbyggere 15 år og derover.

Færre anmeldelser
i alt pr.100.000
indbyggere i 2019

Antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser pr. 100.000 indbyggere er faldet til 7.302 i 2019 fra 7.526 i 2018. Hermed fortsætter den generelle tendens, der har været gældende siden 2010, med et faldende antal anmeldelser målt i forhold til befolkningens størrelse. Nedgangen har primært ligget under ejendomsforbrydelser, mens hyppigheden for vold både er faldet og steget i perioden og især har udvist en stor stigning de sidste fire år. Hyppigheden for seksualforbrydelser har ligget på et nogenlunde stabilt niveau frem til 2015, men er – ligesom hyppigheden for voldsforbrydelser – steget markant de sidste fire år, jf. tabel 1.1.02.

Tabel 1.1.03 Anmeldte straffelovsovertrædelser

	2009	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Straffelovsovertrædelser i alt	491 792	429 293	406 163	388 543	401 407	393 437	363 542	354 859
	indeks 2009=100							
Straffelovsovertrædelser i alt	100	87	83	79	82	80	74	72
Seksualforbrydelser	100	113	118	133	198	308	325	294
Voldsforbrydelser	100	93	95	99	125	150	155	161
Ejendomsforbrydelser	100	86	81	77	79	75	68	66
Andre forbrydelser	100	131	125	130	137	141	158	178

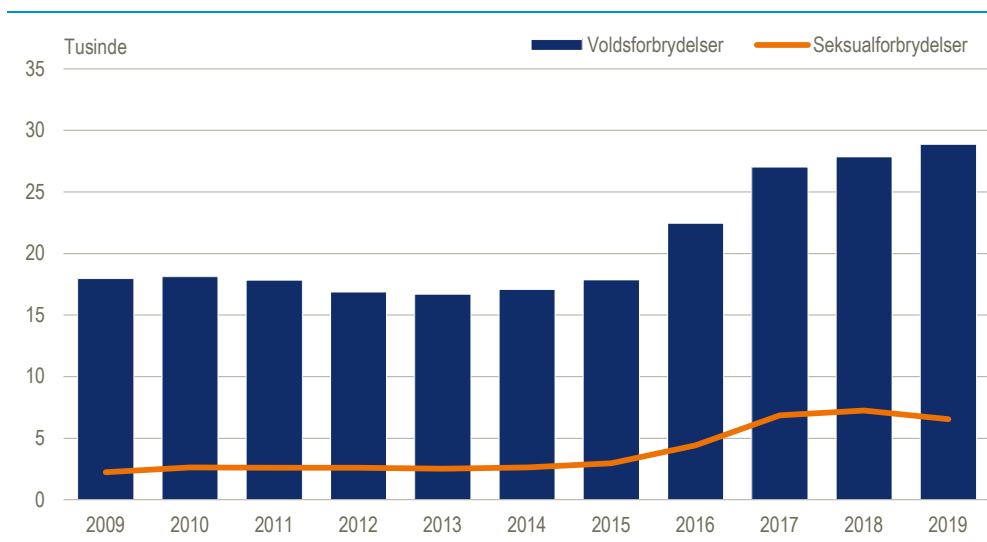
Anmeldelser
2009-2019

Fra 2009 til 2013 faldt det samlede antal anmeldte straffelovsovertrædelser til et niveau 62.500 lavere end i 2009. Faldet skyldes primært ejendomsforbrydelser, der udgør hovedparten af de anmeldte straffelovsovertrædelser, jf. figur 1.1.03. Voldsforbrydelser viste i den samme periode et fald, jf. figur 1.1.02 samt tabel 1.1.03. Anmeldte seksualforbrydelser steg til gengæld en smule i perioden. Fra 2013 og frem til 2015 faldt det samlede antal anmeldelser med yderligere 40.750. Faldet skyldes færre ejendomsforbrydelser, mens seksualforbrydelser og voldsforbrydelser ligger på et højere niveau i 2015 end i 2013. Fra 2015 til 2016 steg antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser lidt, men har været faldende siden 2016.

Seksualforbrydelser – stabilt
niveau afløst af stigning for
derefter at falde igen

I perioden 2009-2015 har det årlige antal anmeldte seksualforbrydelser ligget ret stabilt mellem 2.200 og 3.000, men er steget kraftigt siden 2016, jf. figur 1.1.02. Stigningen fra 2015 til 2016 skal ses i sammenhæng med dels en ændret praksis hos politiet ved registrering af voldtægtsanmeldelser og dels en enkelt sag i 2016 med mange forhold. Stigningen i 2017 vedrørte især flere anmeldelser af besiddelse/udbredelse af børnepornografi og af blufærdighedskrænkelser i øvrigt, der omfatter beluring og verbal/anden uanstændighed. Både stigningen i børnepornografi og i blufærdighedskrænkelser vedrørte for en stor dels vedkommende et enkelt materiale, der var blevet delt mange gange. Den mindre stigning fra 2017 til 2018 skyldtes bl.a. flere anmeldelser om voldtægt og blufærdighedskrænkelser i øvrigt. Antallet af anmeldelser for seksualforbrydelser faldt igen fra 2018 til 2019, særligt grundet færre anmeldelser om blufærdighedskrænkelser i øvrigt.

Figur 1.1.02 Anmeldte seksual- og voldsforbrydelser

Voldsforbrydelser

Der blev i alt anmeldt 28.878 voldsforbrydelser i 2019, mod 27.856 i 2018, en stigning på knap 4 pct. Siden 2010 var antallet af anmeldte voldsforbrydelser faldende frem til 2013, hvorefter antallet igen har været stigende og lå i 2019 ca. 10.900 højere end i 2009, jf. figur 1.1.02. En del af stigningen de sidste par år skyldes flere anmeldelser af vold mod nogen i offentlig tjeneste, hvilket formentlig hænger sammen med en ændring i Erstatningsnævnets praksis. Se mere herom i *Nyt fra Danmarks Statistik* 2016:350. En væsentlig del af stigningen fra 2016 til 2017 skyldes herudover flere anmeldelser af *forbrydelser mod liv og legeme*. Disse anmeldelser vedrørte for en meget stor dels vedkommende de mange tilfælde af løsnede hjulbolte, der fandt sted i foråret og sommeren 2017. I 2018 var antallet af anmeldelser for denne type forbrydelse faldet, men stadig høj i forhold til årene før 2017. Til gengæld var der i 2018 flere anmeldelser om simpel vold. Stigningen fra 2018 til 2019 skyldtes ligeledes flere anmeldelser om simpel vold, men særligt flere anmeldelser vedr. trusler.

Stigning i vold mod privatperson

Vold mod privatperson (straffeloven § 244-246) udgør lidt under halvdelen af samtlige voldsanmeldelser. I alt var der 13.658 anmeldelser om vold mod privatperson i 2019. Det er en stigning på 6 pct. i forhold til 2018, hvor der var 12.885 anmeldelser. Vold mod privatperson omfatter både den simple vold (86 pct.), alvorligere vold (14 pct.) og særlig alvorlig vold (0,1 pct.). Ved alvorligere eller særlig alvorlig vold, er volden brutal eller livstruende. I perioden fra 2009 frem til 2014 faldt anmeldt simpel vold, men er steget de sidste fem år og lå i 2019 på 11.686 anmeldelser. Antallet ligger hermed en del over niveauet i 2009, hvor der blev foretaget 9.030 anmeldelser. Alvorligere vold har i perioden 2009-2019 ligget på et niveau mellem 1.450 og 1.950 årlige anmeldelser. Den særlige alvorlige vold omfatter forholdsvis få anmeldelser og udviklingen målt i relative tal kan derfor vise store udsving. I 2019 var der 8 anmeldelser vedr. særlig alvorlig vold, hvor antallet i 2009 var 17.

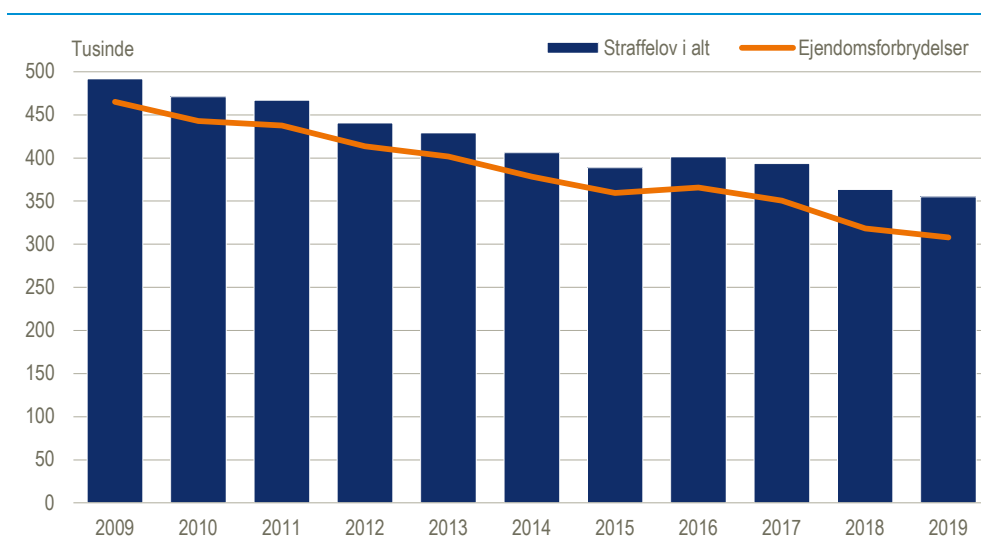
Tabel 1.1.04 Anmeldelser af vold mod privatperson

	2009	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vold mod privatperson	10 637	9 404	9 419	9 631	11 287	12 158	12 885	13 658
	indeks 2009=100							
Vold mod privatperson	100	88	89	91	106	114	121	128
Simpel vold (§ 244)	100	87	87	90	106	113	122	129
Alvorligere vold (§ 245)	100	94	96	91	108	119	116	124
Særlig alvorlig vold (§ 246)	100	76	71	71	71	118	82	47

Drab og drabsforsøg I 2019 blev der i alt anmeldt 197 drab eller forsøg på drab. Det er næsten 24 pct. færre end i 2018, hvor der var 259, jf. tabel 1.1.01. Heraf udgjorde antallet af drab i 2019 i alt 48, hvilket er lidt færre end i 2018, hvor der blev anmeldt 52 drab. I 2017 var der tale om 54, i 2016 om 49 og i 2015 om 46.

Vold mod offentlig myndighed er faldet en smule Antallet af anmeldt vold eller lignende mod offentlig myndighed har været stigende siden 2009 og skal som nævnt tidligere sandsynligvis ses i sammenhæng med en ændring i Erstatningsnævnets praksis. Antallet var på sit højeste i 2017 med 6.892 anmeldelser. Siden 2018 er antallet dog begyndt at falde og i 2019 var antallet nede på 6.494 anmeldelser.

Figur 1.1.03 Anmeldte straffelovsforbrydelser i alt og ejendomsforbrydelser

Ejendomsforbrydelser Hovedparten eller omkring 87 pct. af de anmeldte straffelovsovertrædelser udgøres som sagt af ejendoms- eller berigelsesforbrydelser. I 2019 var der således i alt 307.826 anmeldte ejendomsforbrydelser. I forhold til 2018 var antallet af anmeldte ejendomsforbrydelser faldet med omkring 3 pct. Siden 2009 har antallet af anmeldte ejendomsforbrydelser haft en faldende tendens, dog med en mindre stigning fra 2015 til 2016. Herefter har antallet igen været faldende, jf. figur 1.1.03.

Berigelsesforbrydelser 69 pct. af ejendomsforbrydelserne i 2019 var berigelsesforbrydelser, dvs. indbrud, tyveri, og brugstyverier. I 2019 var antallet af anmeldte indbrud faldet med 12 pct. i forhold til 2018, anmeldte brugstyverier faldt med 2 pct. og anmeldte tyverier med 11 pct., jf. tabel 1.1.01.

Indbrud og tyverier Antallet af anmeldte indbrud har siden 2009 været faldende, hvilket har resulteret i et niveau i 2019, der ligger 58.700 under niveauet i 2009. Dette svarer til mere end en halvering. Dette til trods for indførelsen af indbrudsparagraffen (§ 276a) pr. 1. januar 2018, som i praksis betyder, at en række anmeldelser, der tidligere blev registreret som tyveri, nu registreres som indbrud. For tyverier har der ligeledes været

tale om en faldende tendens siden 2011. I forhold til 2009 er det samlede antal af tyveri faldet med 44 pct.

<i>Færre røverier</i>	I 2019 faldt antallet af anmeldte røverier med 7 pct. til 1.698 fra 1.819 i 2018. I 2009 var antallet på sit højeste niveau i perioden med 4.004 anmeldelser. Udviklingen efterfølgende har været præget af en generel faldende tendens med få mindre stigninger undervejs i 2013 og 2016.
<i>Andre straffelovsforbrydelser</i>	Andre straffelovsforbrydelser er en sammensat gruppe og omfatter bl.a. forbrydelser mod statsforfatningen eller offentlig myndighed, falsk forklaring og anklage samt almenfarlige forbrydelser (fx kriminalitet vedr. narkotika), jf. bilag 2. I alt blev der anmeldt 11.600 andre forbrydelser i 2019 – en stigning på knap 13 pct. i forhold til 2018. Stigningen vedrører flere anmeldelser af freds- og ærekrænkelser.
<i>Statsforbrydelser mv.</i>	Forbrydelser mod offentlig myndighed eller orden omfattede i alt 2.695 anmeldelser og falsk forklaring for retten og falsk forklaring i øvrigt udgjorde sammenlagt 1.286 anmeldelser. Der blev foretaget 3.520 anmeldelser vedr. freds- og ærekrænkelser og 153 vedr. smugling mv. af narkotika.

1.1.2 Anmeldte særlovsovertrædelser

<i>Særlove</i>	Særlovene omfatter en lang række enkeltstående love, ofte vedr. helt specifikke områder. I lighed med straffeloven er særlovene omfattet af strafferetten, dvs. at overtrædelse kan medføre bøde- eller frihedsstraf. Det er dog i relativt få tilfælde, at overtrædelser af særlovene fører til en frihedsstraf. I langt hovedparten af tilfældene er sanktionen en bøde, jf. tabel 1.3.33.
<i>De forskellige særlove</i>	Særlovene dækker så forskellige områder som ordensbekendtgørelsen (tidligere politivedtægten), lov om euforiserende stoffer, udlændingeloven, våbenloven, skatte-, told- og afgiftslovene samt miljølovene. I 2012 kom en ny lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, der erstattede § 265 i Straffeloven. Færdselsloven er også en særlov, men er ikke omfattet af anmeldelsesstatistikken (kun få færdselslovsovertrædelser registreres i anmeldelsesregistret). Den indgår (alene) i statistikken om strafferetlige afgørelser (i afsnit 1.3).

Tabel 1.1.05 Anmeldte særlovsovertrædelser

	2018	2019	Ændring i antal anmeldelser 2018-2019
	antal		pct.
Særlove i alt.	144 282	143 990	-0,2
Lov om euforiserende stoffer	27 537	30 281	10,0
Våbenloven	15 354	19 053	24,1
Skatte- og afgiftlove mv.	4 571	4 901	7,2
Heraf: Skatte- og toldlove	904	782	-13,5
Færdselslovslignende økonomiske love	3 159	3 586	13,5
Andre økonomiske love	508	533	4,9
Udlændingeloven	28 308	22 796	-19,5
Ordensbekendtgørelsen	9 875	10 684	8,2
Køretøjer der ikke har overholdt syn	13 439	12 881	-4,2
Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning	6 696	4 729	-29,4
Sundheds- og sociallove	2 060	2 293	11,3
Bygge- og boliglove	162	104	-35,8
Miljøloven	3 837	2 668	-30,5
Love vedr. dyr, jagt mv.	6 814	5 807	-14,8
Heraf: Dyreværnsloven	3 348	2 384	-28,8
Hundeloven	3 061	3 014	-1,5
Andre love vedrørende dyr, jagt mv.	405	409	1,0
Love vedrørende arbejde og transport	11 020	13 150	19,3
Heraf: Arbejdsmiljøloven	1 561	1 759	12,7
Regler vedr. kontrolapparater	2 571	2 632	2,4
Køre- hviletider	1 763	2 540	44,1
Lov om hyrekørsel	1 121	687	-38,7
Andre love vedr. arbejde, transport mv.	4 004	5 532	38,2
Selskabs- og firmalovgivning	391	1 160	196,7
Love vedr. forsvaret o.l.	4 529	3 639	-19,7
Heraf: Værnepligtsloven	4 517	3 634	-19,5
Andre love vedrørende forsvaret	12	5	-58,3
Love vedr. offentlige forsyninger	131	126	-3,8
Love vedr. spil, bevilling og næring mv.	2 377	2 253	-5,2
Heraf: Restaurationsloven	2 031	1 989	-2,1
Andre love vedr. spil, bevilling og næring mv.	346	264	-23,7
Særlove i øvrigt	7 181	7 465	4,0

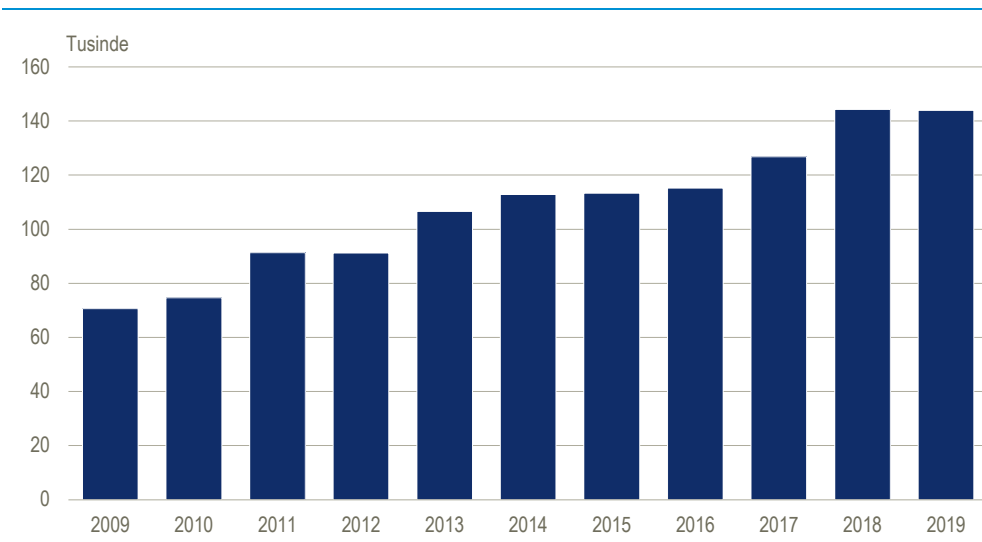
*Særlovs-
overtrædelser
i alt*

Antallet af anmeldte særlovsovertrædelser lå i 2019 på 143.990 mod 144.282 i 2018, svarende til et fald på 0,2 pct. Udviklingen er præget af både større fald og stigninger i forskellige særlovsovertrædelser. Det samlede fald dækker over et større fald i særligt udlændingeloven, men hvor anmeldelser vedrørende våbenloven til gengæld er steget markant. Derudover faldt antallet af anmeldelser bl.a. vedrørende overtrædelser af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, mens antallet af anmeldelser vedr. selskabs- og firmalovgivningen steg.

*Udviklingen
2009-2019*

Antallet af anmeldte særlovsovertrædelser lå i årene 2009-2010 på et niveau omkring 70.000 årlige anmeldelser, men har herefter været generelt stigende, jf. figur 1.1.04. Den store stigning fra 2010 til 2011 skyldes især flere anmeldelser vedr. overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, ordensbekendtgørelsen, udlændingeloven og også vedr. køretøjer, hvor syn ikke er efterkommet. Også stigningen fra 2012 til 2013 skyldes i høj grad flere anmeldelser vedr. lov om euforiserende stoffer, udlændingeloven og vedr. køretøjer, hvor syn ikke er efterkommet. Stigningen fra 2016 til 2017 vedrørte især udlændingeloven, men også lov om euforiserende stoffer og lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, mens stigningen fra 2017 til 2018 vedrørte særligt udlændingeloven samt våbenloven jf. figur 1.1.05.

Figur 1.1.04 Anmeldte overtrædelser af særlovene

*Lov om
euforiserende
stoffer*

Overtrædelse af lov om euforiserende stoffer (dvs. lov om forbud mod bl.a. køb, salg, forarbejdning eller besiddelse af forbudte stoffer med euforiserende virkning) medførte i 2019 i alt 30.281 anmeldelser mod 27.537 i 2018, en stigning på 10 pct.

*Stigninger og fald i
overtrædelser af lov om
euforiserende stoffer*

Antallet af anmeldte overtrædelser af lov om euforiserende stoffer har i perioden 2009-2010 ligget på et niveau på 17-18.000 årlige anmeldelser. Herefter steg antallet frem til 2014, hvor der blev anmeldt ca. 25.600 tilfælde. Herefter har der været et par år med fald, men antallet steg igen i 2017 og siden hen også i 2018 og 2019, jf. figur 1.1.05.

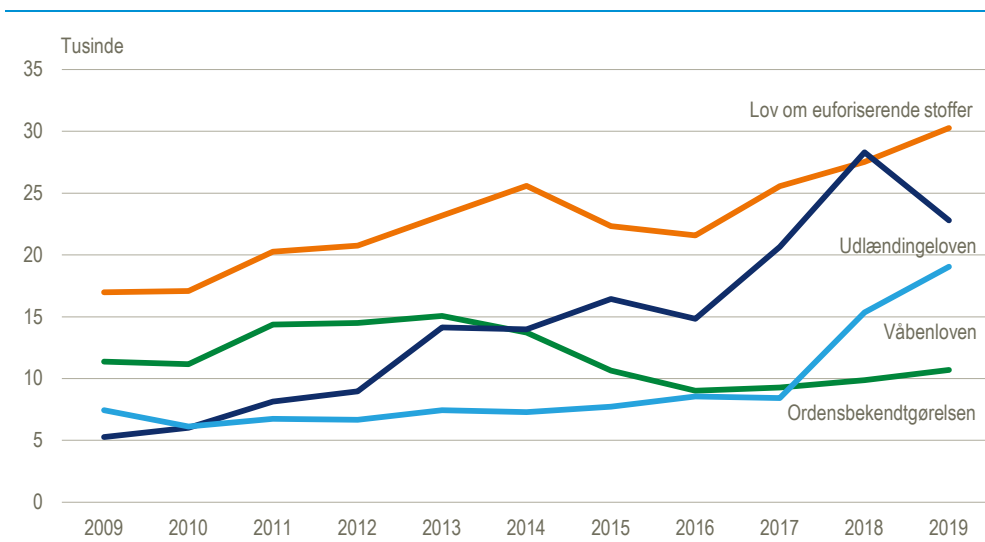
Ordensbekendtgørelsen

Bekendtgørelsen om politiets sikring af den offentlige orden mv. finder anvendelse på borgernes adfærd på veje eller andre steder, hvor der er almindelig adgang (dvs. gade og fortov, offentlig tilgængelige parker, jernbane- og rutebilstationer og porte samt butikker og offentlige kontorer). Anmeldte overtrædelser af ordensbekendtgørelsen steg med 8 pct. fra 9.875 i 2018 til 10.684 i 2019.

Fald afløst af lille stigning

Antallet af anmeldte overtrædelser af ordensbekendtgørelsen har svinget mellem ca. 11.000 og 15.000 anmeldelser årligt i årene 2008-2015. Efter et par år med et faldende antal anmeldelser har antallet som nævnt været stigende siden 2016, jf. figur 1.1.05.

Figur 1.1.05 Særlove med flest anmeldelser

Udlændingeloven Udlændingeloven (lov om udlændinges indrejse og ophold i Danmark, herunder arbejds- og opholdstilladelse samt udvisning eller afvisning) har generelt vist en stigning i perioden 2009-2018. Den kraftige stigning fra 2017 til 2018 skyldes primært en stigning i antallet af anmeldelser vedr. manglende overholdelse af pålagt meldepligt samt underretningspligt. Det store fald fra 2018 til 2019 skyldes dog på samme vis færre anmeldelser vedrørende netop manglende overholdelse af pålagt meldepligt samt underretningspligt.

Våbenloven I alt var der 19.053 anmeldte overtrædelser af våbenloven i 2019, svarende til en stigning på 24 pct. i forhold til 2018. Stigningen vedrørte primært 'våbenloven, i øvrigt'. Stigningen fra 2017 til 2018 skyldes en firedobling af anmeldelser vedr. knivloven i øvrigt. Våbenloven angiver regler for besiddelse af våben (herunder stikvåben), ammunition og eksplosivstoffer. Antallet af anmeldte overtrædelser af våbenloven havde inden 2018 svinget mellem 6.100 og 8.500 anmeldelser årligt.

1.1.3 Anmeldte unge under den kriminelle lavalder

Flere registrerede lovovertrædelser I 2019 blev der i alt registreret 3.797 lovovertrædelser begået af unge under den kriminelle lavalder, jf. tabel 1.1.06. Det er en stigning på 166 i forhold til 2018. Antallet i 2012 skal ses i sammenhæng med forhøjelsen af den kriminelle lavalder fra 14 til 15 år pr. 1 marts 2012 efter at den havde været nedsat siden 1. juli 2010. En væsentlig andel af de lovovertrædelser, der bliver begået af unge under den kriminelle lavalder, bliver begået af 14-årige, jf. tabel 1.1.07. En nedsættelse/forhøjelse af den kriminelle lavalder til 14/15 år vil derfor naturligt betyde et fald/en stigning i det samlede antal registrerede lovovertrædelser blandt mindreårige.

Flest straffelovsovertrædelser De i alt 3.797 registrerede lovovertrædelser i 2019 fordelte sig med 2.841 overtrædelser af straffeloven, 166 overtrædelser af færdselsloven og 478 overtrædelser af særlovene.

Tabel 1.1.06 Antal registrerede lovovertrædelser begået af personer i alderen 10-13/14 år

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Anmeldelser i alt¹	3 040	3 054	3 001	2 759	2 584	2 982	3 631	3 797
Straffelov i alt	2 389	2 514	2 292	2 178	1 962	2 205	2 415	2 841
Seksuallforbrydelser i alt	31	26	27	38	43	40	232	137
Voldsforbrydelser i alt	256	255	250	270	275	375	379	764
Vold mod privatperson	178	170	172	160	165	244	248	452
Vold i øvrigt	78	85	78	110	110	131	131	312
Ejendomsforbrydelser i alt	2 083	2 201	1 986	1 845	1 604	1 759	1 683	1 873
Indbrud i alt	183	170	119	113	100	85	49	81
Tyveri i alt	1 226	1 331	1 269	1 172	1 025	1 002	1 020	1 120
Heraf Butikstyveri	1 041	1 087	1 104	1 051	917	885	897	983
Brugstyveri af køretøj	161	241	207	128	134	81	105	109
Røveri	48	104	65	48	47	64	58	70
Hærværk	323	217	183	236	181	178	291	262
Ejendomsforbrydelser i øvrigt	142	138	143	148	117	349	160	231
Andre straffelovsforbrydelser i alt	19	32	29	25	40	31	121	67
Færdselslov i alt	94	129	127	114	93	96	119	166
Særlove i alt	138	137	176	130	167	161	378	478
Lov om euforiserende stoffer	33	48	57	45	44	27	51	79
Våbenloven	50	40	69	44	65	85	267	345
Særlove i øvrigt	55	49	50	41	58	49	60	54
pr. 1.000 personer								
Anmeldelser pr. 1.000 10-13/14-årige	9,4	9,1	9,0	8,3	7,8	8,9	10,7	11,2

¹ Inkl. uoplyst gerningsart.

*Mere end 11 anmeldelser
pr. 1.000 10-14-årige*

De 3.797 anmeldelser svarede til 11,2 pr. 1.000 indbyggere i alderen 10-14 år i 2019. Andelen kan ikke sammenlignes med året 2012, hvor de 14-årige kun indgik delvist i statistikken, jf. ovenfor om ændringer i den kriminelle lavalder. Hvis der ses bort fra dette år ser det ud til, at det fald, der har været gældende fra 2013 til 2016, nu er afløst af en fortsat stigning.

*Ejendoms-
forbrydelser*

I 2019 lå 49 pct. af de unges lovovertrædelser indenfor ejendomsforbrydelser med i alt 1.873. Over halvdelen af de anmeldte ejendomsforbrydelser var tyverier, med i alt 1.120 anmeldelser, hvoraf 983 var butikstyverier. Endvidere blev der anmeldt 262 tilfælde af hærværk, 70 tilfælde af røveri og 109 tilfælde af brugstyveri af køretøj begået af 10-14-årige.

*Volds-
forbrydelser*

I alt 764 anmeldelser vedrørte voldsforbrydelser. Hovedparten (452) vedrørte vold mod privatperson (straffeloven §§ 244-246). Antallet af anmeldte voldsforbrydelser er dobbelt så højt i 2019 i forhold til 2018.

Seksuallforbrydelser

Efter at have været på højt niveau i 2018, er antallet af anmeldte seksuallforbrydelser igen faldet i 2019. I alt 137 anmeldelser angik i 2019 seksuallforbrydelser, svarende til et fald på 41 pct. i forhold til 2018.

Tabel 1.1.07

Antal registrerede lovovertrædelser begået af personer i alderen 10-13/14 år

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Anmeldelser i alt	3 040	3 054	3 001	2 759	2 584	2 982	3 631	3 797
10 år	87	71	76	67	45	48	78	63
11 år	176	131	97	131	111	102	128	181
12 år	374	280	289	263	275	260	303	384
13 år	921	772	740	743	650	844	944	1 128
14 år	1 482	1 800	1 799	1 555	1 503	1 728	2 178	2 041

1.2 Ofre for personfarlig kriminalitet

Ofre for personfarlig kriminalitet

Ofre for personfarlig kriminalitet omfatter den del af de anmeldte straffelovsforbrydelser, hvor offer og gerningsmand er direkte konfronteret. Dvs. seksual- og voldsforbrydelser samt enkelte kategorier af henholdsvis ejendomsforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser, som bl.a. taske- og tricktyverier, røverier samt overtrædelser af polititudstedte advarsler. Fra og med 2012 registreres overtrædelser af polititudstedte advarsler under særloven om tilhold, bortvisning og opholdsforbud. Før 2012 var de omfattet af straffelovens § 265.

Tabel 1.2.01 Ofre for personfarlig kriminalitet

	I alt	Mænd	Kvinder	Uoplyst køn
Ofre i alt 2018	74 491	31 667	39 528	3 296
Ofre i alt 2019	73 230	30 980	39 449	2 801
Seksuallforbrydelser	4 725	526	4 178	21
Voldtægt mv.	1 074	36	1 038	-
Blufærdighedskrænkelser	2 670	345	2 308	17
Voldsforbrydelser	29 332	15 159	12 029	2 144
Vold e.l. mod offentlig myndighed	6 744	2 218	2 645	1 881
Drab og forsøg herpå	230	175	53	2
Vold mod privat person	14 503	8 729	5 676	98
Trusler	6 268	3 323	2 875	70
Ejendomsforbrydelser	34 454	14 718	19 148	588
Tasketyverier	6 389	2 307	3 918	164
Tyveri fra lomme/taske	22 105	8 689	13 196	220
Tricktyveri på gadeplan	1 729	852	854	23
Røveri	1 498	1 215	262	21
Andre forbrydelser	4 719	577	4 094	48
Overtrædelse af tilhold, bortvisning og opholdsforbud	4 452	446	3 973	33

Flest kvindelige ofre

De i alt 73.230 offerindberetninger i 2019 omfattede 30.980 mænd, 39.449 kvinder og 2.801 med uoplyst køn. I 2019 fordelte ofrene sig med 4.7251 ofre for seksualforbrydelser, 29.332 ofre for voldsforbrydelser, 34.454 ofre for ejendomsforbrydelser og endelig 4.719 ofre for andre forbrydelser.

Ofre for seksualforbrydelser

Kvinderne udgjorde 88 pct. af ofrene for seksualforbrydelser i 2019. Modsat er 89 pct. af gerningsmændene til seksualforbrydelser mænd, jf. tabel 1.3.14. Gennemsnitsalderen for de kvindelige ofre var 21 år og for de mandlige 19 år, mens gerningsmanden i gennemsnit var omkring 28,2 år, jf. tabel 1.3.13.

Tabel 1.2.02 Ofre for straffelovsforbrydelser efter alder

	2018		2019			
	I alt	I alt	Seksuallforbrydelser	Voldsforbrydelser	Ejendomsforbrydelser	Andre forbrydelser
Ofre i alt¹	74 491	73 230	4 725	29 332	34 454	4 719
0-9 år	2 454	2 490	581	1 675	230	4
10-19 år	10 525	11 305	2 280	5 172	3 770	83
20-29 år	17 808	17 427	987	6 389	9 584	467
30-39 år	10 888	12 909	384	5 021	4 944	2 560
40-49 år	9 831	9 229	239	4 157	4 195	638
50-59 år	8 436	7 730	143	3 129	3 892	566
60-69 år	4 948	4 573	52	1 238	2 977	306
70-79 år	4 101	3 144	20	317	2 766	41
80 år +	2 204	1 612	18	82	1 506	6

Anm.: Alder på gerningstidspunktet.

¹ Inkl. alder uoplyst (hhv. 3.296 i 2018 og 2.811 i 2019)

Ofre for voldsforbrydelser 52 pct. af de 29.332 indberettede ofre for voldsforbrydelser i 2019, var mænd med en gennemsnitsalder på 32 år. Ligesom hovedparten (87 pct.) af voldsforbryderne også er mænd med en gennemsnitsalder på 32,5 år, jf. tabel 1.3.13.

Vold mod privatperson 50 pct. eller 14.503 af voldsfrene havde været udsat for vold mod privatperson, hvor hovedparten med i alt 12.540 var simpel vold. Gennemsnitsalderen for vold mod privatperson var 28 år for både mænd og kvinder.

Vold mod offentlig myndighed Antallet af ofre for vold eller lignende mod offentlig myndighed er opgjort til i alt 6.744 indberetninger, jf. tabel 1.2.01. Heraf var 1.881 (28 pct.) uden angivelse af alder el. køn, idet offerindberetninger vedr. vold mod personer i offentlig tjeneste ofte indberettes uden personoplysninger.

Tabel 1.2.03 Ofrenes gennemsnitsalder

	2018		2019	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	gennemsnitlig alder			
Ofre for straffelovsforbrydelser i alt	36	39	35	37
Seksualforbrydelser i alt	19	21	19	21
Voldtægt	19	24	23	23
Voldsforbrydelser i alt	33	34	32	33
Vold mod tjenestemand i funktion	42	43	43	42
Vold mod privatperson	28	29	28	28
Ejendomsforbrydelser i alt	39	45	38	43
Tricktyveri i beboelse ¹	79	83	-	-
Andre forbrydelser i alt	46	41	50	38

Anm. Alder på gerningstidspunktet.

¹ Overtrædelsestypen er udgået i 2019.

Ofre for ejendomsforbrydelser Statistikken om ofre omfatter kun en mindre del af ejendoms- eller berigelsesforbrydelserne, som fx tasketyverier, tricktyveri, åger, afpresning og røveri. Af de i alt 34.454 offerindberetninger vedr. ejendomsforbrydelser var 22.105 ofre for tyverier fra taske eller lomme, hvor de kvindelige ofre udgjorde knap to tredjedele. Tricktyverier på gadeplan rammer i lige høj grad kvinder og mænd: henholdsvis 854 kvinder og 852 mænd i 2019.

Tabel 1.2.04 Ofre efter antal anmeldte forbrydelser

	Antal ofre i alt	Antal forbrydelser			
		1	2	3	4 +
Ofre i alt 2018	57 193	52 256	3 666	729	542
Ofre i alt 2019	60 481	54 778	4 164	889	650
Seksualforbrydelser	3 777	3 283	334	89	71
Voldsforbrydelser	23 207	19 633	2 544	636	394
Ejendomsforbrydelser	32 911	31 484	1 224	129	74
Andre forbrydelser	586	378	62	35	111

Anm.: Ofre der har været udsat for mere end én forbrydelse er opgjort efter den alvorligste forbrydelse.

Ofre udsat for flere forbrydelser De i alt 73.230 offerindberetninger omfattede 60.481 forskellige personer. I alt 5.703 personer (10 pct.) havde været ofre for mere end én forbrydelse i løbet af 2019 (her er den alvorligste forbrydelse valgt), mens de resterende 54.778 havde været udsat for én forbrydelse. Mens henholdsvis 13 pct. og 15 pct. af ofrene for seksualforbrydelser og ofrene for voldsforbrydelser havde været ofre to eller flere gange i løbet af 2019, gjaldt dette kun for 4 pct. af ofrene for ejendomsforbrydelser.

1.3 Strafferetlige afgørelser

Datagrundlag Statistikken om strafferetlige afgørelser bygger på udtræk fra det Centrale Kriminalregister. Kriminalregistret omfatter alle afgørelser vedr. overtrædelser af straffeloven, mens der er visse undtagelser vedr. afgørelser for overtrædelse af færdselsloven og de øvrige særlove. Se nærmere herom i afsnit 2.1 Kriminalstatistikken, IV. Afgørelse.

1.3.1 Strafferetlige afgørelser i alt

Afgørelser i alt versus fældende afgørelser

I alt blev der truffet 226.471 strafferetlige afgørelser i 2019, og heraf var 208.545 fældende, dvs. at afgørelsen førte til, at den tiltalte blev fundet skyldig. I alt 17.926 afgørelser var ikke fældende, dvs. at enten blev påtale opgivet eller der forekom en frikendelse. Hovedvægten vil i det følgende primært være lagt på fældende afgørelser.

Tabel 1.3.01 Strafferetlige afgørelser efter sanktion

	2018	2019	Ændring 2018-2019
	antal		pct.
Afgørelser i alt	205 228	226 471	10,4
Fældende afgørelser	189 915	208 545	9,8
Ikke fældende afgørelser	15 313	17 926	17,1
Påtale opgivet (rpl. § 721, stk.1 nr.2)	13 521	16 218	19,9
Frifindelse	1 792	1 708	-4,7

208.500 fældende afgørelser i 2019

I 2019 blev der i alt truffet 208.545 fældende afgørelser vedr. overtrædelser af straffelov, færdselslov og særlove. I 2018 var antallet af fældende afgørelser 189.915, dvs. der er sket en stigning på knap 10 pct. fra 2018 til 2019. Af de fældende afgørelser i 2019 vedrørte 29.000 afgørelser straffeloven, 109.300 færdselsloven og 70.200 særlove.

Tabel 1.3.02 Strafferetlige afgørelser efter overtrædelsens art og sanktion. 2019

	Afgørelser i alt	Ikke fældende avgørelser	Ikke fældende andel
	antal		pct.
Strafferetlige afgørelser i alt	226 471	17 926	7,9
Straffelov i alt	43 029	13 997	32,5
Seksualforbrydelser	3 120	1 690	54,2
Voldtægt	493	414	84,0
Blufærdighedskrænkelser	1 282	591	46,1
Voldsforbrydelser	12 029	5 307	44,1
Vold mod offentlig myndighed	2 269	428	18,9
Drab og forsøg på drab	183	128	69,9
Vold m. privatperson	7 237	3 382	46,7
Ejendomsforbrydelser	23 821	5 785	24,3
Indbrud	1 553	685	44,1
Tyveri	13 344	1 364	10,2
Brugstyveri	1 478	650	44,0
Røveri	652	285	43,7
Andre straffelovsforbrydelser	4 059	1 215	29,9
Færdselslov i alt	110 562	1 245	1,1
Spirituskørsel	7 353	507	6,9
Særlove i alt	72 880	2 684	3,7
Lov om euforiserende stoffer	17 427	983	5,6
Våbenloven	8 984	1 405	15,6
Ordensbekendtgørelsen	8 154	10	0,1
Love vedrørende arbejde, transport, mv.	6 367	41	0,6

Over halvdelen af afgørelserne vedr. seksualforbrydelser var ikke fældende

I alt 8 pct. af de strafferetlige afgørelser i 2019 var ikke fældende. For afgørelserne vedr. straffelovsovertrædelser var andelen 33 pct. For seksualforbrydelser lå andelen på 54 pct. og for voldtægt på 84 pct. 44 pct. af voldsforbrydelser var ikke fældende og for ejendomsforbrydelser var andelen 24 pct. Kun 1 pct. af færdselslovs-overtrædelserne var ikke fældende, ligesom det kun gjaldt for knap 4 pct. af særlovene, jf. tabel 1.3.02.

91 pct. af de fældende afgørelser er bøder

188.668 ud af de i alt 208.545 fældende afgørelser vedrørte i 2019 bøder, svarende til 91 pct. Personer med alderen over 50 år på afgørelsestidspunktet fik 24 pct. af bøderne. Dom til frihedsstraf udgjorde i 2019 knap 8 pct. af de samlede fældende afgørelser, mens tiltalefrafald og anden afgørelse sammenlagt udgjorde 2 pct.

Tabel 1.3.03 Afgørelser efter afgørelsestype og alder. 2019

	I alt	Alder på afgørelsestidspunktet										Virk-som-heder
		15 år	16 år	17 år	18 år	19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +	
Strafferetlige afgørelser i alt	226 471	1 571	2 604	3 232	6 584	8 814	34 553	28 960	42 707	38 674	50 427	8 345
Fældende afgørelser i alt	208 545	1 317	2 184	2 694	5 920	8 038	31 054	26 298	39 038	35 823	47 901	8 278
Dom til frihedsstraf	15 826	167	346	430	489	556	3 163	2 697	3 554	2 453	1 969	2
Ubetinget frihedsstraf	8 085	10	59	92	173	240	1 610	1 639	2 176	1 282	802	2
Ubetinget dom alene	6 396	2	19	45	126	182	1 270	1 285	1 752	1 069	646	-
Delvis betinget dom	392	5	23	26	26	28	76	53	78	48	29	-
Delvis betinget og samfundstjeneste	110	1	-	8	8	5	36	19	13	7	13	-
Ubetinget dom og bøde	1 005	1	-	5	9	21	190	251	283	143	101	1
Udstået ved varetægt	148	-	-	1	4	4	36	31	47	13	11	1
Forvaring	9	-	-	-	-	-	2	-	3	2	2	-
Ungdomssanktion	25	1	17	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Betinget frihedsstraf	7 741	157	287	338	316	316	1 553	1 058	1 378	1 171	1 167	-
Betinget dom alene	3 798	150	266	270	186	166	780	392	557	531	500	-
Betinget dom og samfundstjeneste	1 930	1	9	48	87	106	465	289	420	287	218	-
Betinget dom og bøde	939	5	12	19	27	23	122	166	168	163	234	-
Betinget dom, bøde og samfundstj.	1 074	1	-	1	16	21	186	211	233	190	215	-
Bøde	188 668	1 084	1 762	2 156	5 327	7 358	27 100	22 893	34 602	32 808	45 305	8 273
Bøde- og udeblivelsesdom	3 391	10	40	42	66	78	462	375	647	555	817	299
Bødevedtagelse	675	3	14	13	22	19	90	79	116	89	183	47
Bødeforlæg	115 825	603	1 079	1 461	3 822	4 298	15 081	11 988	19 569	20 946	31 994	4 984
Inden- og udenretlig frakendelse og bøde mv.	16 998	285	319	275	415	686	2 870	2 193	2 980	2 580	4 392	3
Dom uden retsmøde	51 779	183	310	365	1 002	2 277	8 597	8 258	11 290	8 638	7 919	2 940
Tiltalefrafald	2 758	63	62	90	74	92	543	483	589	376	384	2
Med og uden vilkår	2 453	45	47	75	68	83	507	447	545	324	312	-
Med eller uden advarsel	305	18	15	15	6	9	36	36	44	52	72	2
Anden afgørelse	1 293	3	14	18	30	32	248	225	293	186	243	1
Foranstaltningsdomme	743	1	5	8	16	16	119	127	176	122	153	-
Advarsel	69	-	-	2	1	1	6	3	13	12	31	-
Straf bortfaldet	113	2	-	3	2	1	26	13	21	15	30	-
Militær straf	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingen tillægsstraf (§89)	328	-	7	5	10	14	93	70	71	36	22	-
Anden afgørelse i øvrigt	40	-	2	-	1	-	4	12	12	1	7	1
Ikke fældende afgørelser i alt	17 926	254	420	538	664	776	3 499	2 662	3 669	2 851	2 526	67
Påtale opgivet	16 218	241	381	500	612	712	3 159	2 416	3 319	2 577	2 241	60
Frifindelse	1 708	13	39	38	52	64	340	246	350	274	285	7

1.3.2 Straffelov

*Lidt flere afgørelser
vedr. straffelov*

I 2019 blev der i alt truffet 43.029 afgørelser for overtrædelse af straffeloven. Dette svarer til en stigning på 5 pct. siden 2018.

29.000 fældende afgørelser

Ud af det samlede antal afgørelser for overtrædelse af straffeloven var 29.032 fældende. Dette svarer til 67 pct. af afgørelserne. Antallet af fældende afgørelser lå i 2009 på ca. 36.247. Herefter steg antallet frem til 2010 til et niveau på knap 40.000, hvor det holdt sig de følgende par år. Fra og med 2013 har antallet været faldende, men er steget igen siden 2018. Antallet af fældende afgørelser steg dog kun med 0,4 pct. fra 2018 til 2019.

*Afgørelser pr. 100.000
personer*

Opgjort pr. 100.000 indbyggere lå det samlede antal fældende afgørelser for straffelovsovertrædelser i 2019 på 597. I forhold til 2009 er det et fald på 26 pct. Antallet toppede i 2010, hvor der var 862 fældende afgørelser pr. 100.000 indbyggere.

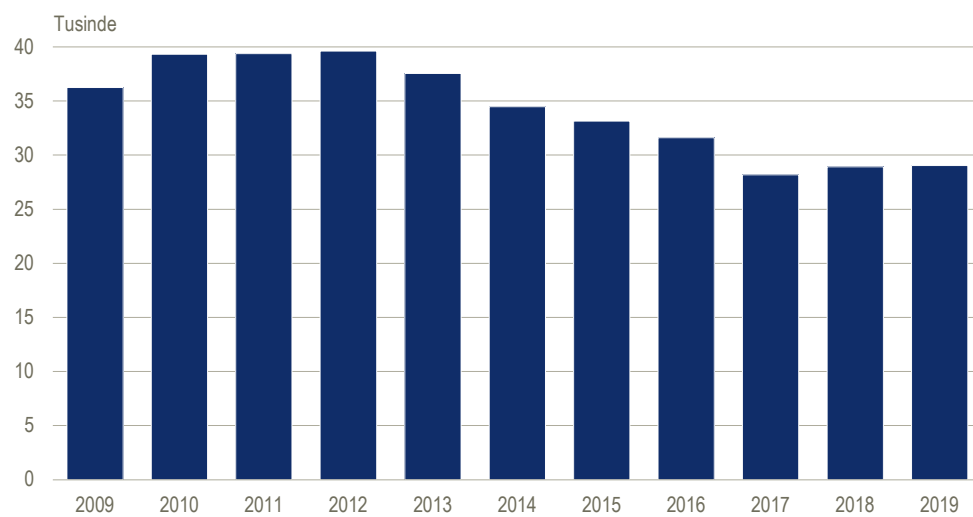
*Halvdelen af de fældende
avgørelser udgøres af bøder*

Ud af de 29.032 fældende afgørelser i 2019 udgjorde halvdelen bøder. Ubetingede og betingede frihedsstraffe udgjorde henholdsvis 21 og 19 pct.

Tabel 1.3.04

Straffelov. Afgørelser efter afgørelsestype

		Alle avgørelser	Fældende afgørelser					Ikke-fældende afgørelser			
			I alt	Ubetinget	Betinget	Bøde	Tiltale- frafald/ -undladt	Anden avgørelse	I alt	Påtale opgivet	Frifindelse
2009	48 954	36 247	8 105	7 283	17 230	2 683	946	12 707	11 237	1 470
2010	53 461	39 178	8 907	8 568	17 861	2 693	1 149	14 283	12 401	1 882
2011	54 056	39 393	9 315	7 836	18 435	2 611	1 196	14 663	12 941	1 722
2012	53 916	39 604	9 280	7 407	18 957	2 865	1 095	14 312	12 717	1 595
2013	51 709	37 538	8 629	6 636	18 387	2 832	1 054	14 171	12 686	1 485
2014	47 692	34 485	7 251	6 104	18 138	1 982	1 010	13 207	11 829	1 378
2015	45 418	33 141	6 671	6 361	17 250	1 835	1 024	12 277	10 754	1 523
2016	43 660	31 620	6 380	6 960	15 548	1 705	1 027	12 040	10 573	1 467
2017	40 209	28 187	6 417	6 522	12 541	1 732	975	12 022	10 557	1 465
2018	41 151	28 920	6 231	5 549	14 400	1 806	934	12 231	10 791	1 440
2019	43 029	29 032	6 051	5 620	14 361	2 009	991	13 997	12 668	1 329
Afgørelser pr. 100.000 indbyggere 15 år +											
2009	1 084	803	180	161	382	59	21	281	249	33
2010	1 176	862	196	188	393	59	25	314	273	41
2011	1 181	861	204	171	403	57	26	320	283	38
2012	1 171	860	201	161	412	62	24	311	276	35
2013	1 115	810	186	143	397	61	23	306	274	32
2014	1 020	738	155	131	388	42	22	282	253	29
2015	962	702	141	135	366	39	22	260	228	32
2016	916	664	134	146	326	36	22	253	222	31
2017	838	587	134	136	261	36	20	250	220	31
2018	852	599	129	115	298	37	19	253	223	30
2019	885	597	125	116	296	41	20	288	261	27

Figur 1.3.01 **Straffelov. Fældende afgørelser i alt**

*Flere afgørelser vedr.
blufærdighedskrænkelser*

Antallet af fældende afgørelser vedr. straffeloven var som nævnt steget med 0,4 pct. fra 2018 til 2019. Men indenfor de forskellige overtrædelsesarter ses en tydeligere udvikling. Antallet af fældende afgørelser vedr. seksualforbrydelser, herunder særligt blufærdighedskrænkelser, er steget drastisk fra 2018 til 2019. Antallet af fældende afgørelser for blufærdighedskrænkelser var steget med hele 84 pct. I 2019 var 88 pct. af de fældende afgørelser for blufærdighedskrænkelser begået af mænd. Opgjort pr. 100.000 mænd var der 25 fældende afgørelser jf. tabel 1.3.06.

Tabel 1.3.05 **Straffelov. Fældende afgørelser efter overtrædelsens art**

	2018	2019	Ændring 2018-2019
	antal		pct.
Straffelov i alt	28 920	29 032	0,4
Seksuualforbrydelser	682	1 430	109,7
Voldtægt	77	79	2,6
Blufærdighedskrænkelser	376	691	83,8
Voldsforbrydelser	6 757	6 722	-0,5
Vold mod offentlig myndighed	1 864	1 841	-1,2
Drab og forsøg på drab	57	55	-3,5
Vold mod privatperson	3 924	3 855	-1,8
Ejendomsforbrydelser	18 759	18 036	-3,9
Indbrud	918	868	-5,4
Tyveri	12 706	11 980	-5,7
Brugstyveri	884	828	-6,3
Røveri	358	367	2,5
Andre forbrydelser	2 722	2 844	4,5

Tabel 1.3.06 **Afgørelser straffelov. Antal og pr. 100.000 indbyggere efter overtrædelsens art 2019**

	Afgørelser i alt			Fældende afgørelser			Ikke fældende afgørelser		
	I alt ¹	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder
Straffelov	43 029	34 868	8 103	29 032	23 099	5 908	13 997	11 769	2 195
Seksuualforbrydelser	3 120	2 810	309	1 430	1 271	158	1 690	1 539	151
Voldtægt mv.	493	488	5	79	77	2	414	411	3
Blufærdighedskrænkelser	1 282	1 138	143	691	605	85	591	533	58
Voldsforbrydelser	12 029	10 311	1 716	6 722	5 838	882	5 307	4 473	834
Vold o.l. mod offentlig myndighed	2 269	1 886	382	1 841	1 525	315	428	361	67
Drab og forsøg herpå	183	166	17	55	49	6	128	117	11
Vold mod privatperson	7 237	6 129	1 108	3 855	3 377	478	3 382	2 752	630
Ejendomsforbrydelser	23 821	18 286	5 496	18 036	13 485	4 536	5 785	4 801	960
Dokumentfalsk	599	488	109	341	277	62	258	211	47
Brandstiftelse	306	257	49	131	114	17	175	143	32
Indbrud	1 553	1 462	91	868	825	43	685	637	48
Tyveri	13 344	9 342	3 995	11 980	8 251	3 722	1 364	1 091	273
Bedrageri	2 485	1 817	664	1 384	1 031	352	1 101	786	312
Røveri	652	607	45	367	342	25	285	265	20
Brugstyveri af bil	872	807	65	413	381	32	459	426	33
Brugstyveri af knallert	75	73	2	53	52	1	22	21	1
Brugstyveri af cykel	209	194	15	164	153	11	45	41	4
Hærværk	1 803	1 582	221	1 086	954	132	717	628	89
Andre forbrydelser	4 059	3 461	582	2 844	2 505	332	1 215	956	250
Salg af narkotika	683	606	77	480	447	33	203	159	44
Smugling af narkotika	194	173	21	140	130	10	54	43	11
Afgørelser pr. 100.000 indb. 15 år +									
Straffelov	885	1 450	330	597	961	241	288	490	89
Seksuualforbrydelser	64	117	13	29	53	6	35	64	6
Voldtægt mv.	10	20	-	2	3	-	9	17	-
Blufærdighedskrænkelser	26	47	6	14	25	3	12	22	2
Voldsforbrydelser	248	429	70	138	243	36	109	186	34
Vold o.l. mod offentlig myndighed	47	78	16	38	63	13	9	15	3
Drab og forsøg herpå	4	7	1	1	2	-	3	5	-
Vold mod privatperson	149	255	45	79	140	19	70	114	26
Ejendomsforbrydelser	490	761	224	371	561	185	119	200	39
Dokumentfalsk	12	20	4	7	12	3	5	9	2
Brandstiftelse	6	11	2	3	5	1	4	6	1
Indbrud	32	61	4	18	34	2	14	26	2
Tyveri	275	389	163	247	343	152	28	45	11
Bedrageri	51	76	27	28	43	14	23	33	13
Røveri	13	25	2	8	14	1	6	11	1
Brugstyveri af bil	18	34	3	8	16	1	9	18	1
Brugstyveri af knallert	2	3	-	1	2	-	-	1	-
Brugstyveri af cykel	4	8	1	3	6	-	1	2	-
Hærværk	37	66	9	22	40	5	15	26	4
Andre forbrydelser	84	144	24	59	104	14	25	40	10
Salg af narkotika	14	25	3	10	19	1	4	7	2
Smugling af narkotika	4	7	1	3	5	-	1	2	-

¹ Inklusiv virksomheder.

*Antal fældende afgørelser
falder med alderen*

Hyppigheden for en fældende afgørelse var i 2019 størst for de yngre aldersklasser, og højest for de 15-19-årige med 1.418 pr. 100.000 i aldersgruppen og lavest for de ældste over 50 år med 190 pr. 100.000 personer. Det er samtidig bemærkelsesværdigt, at hyppigheden for de 15-19-årige er faldet med 43 pct. siden 2009.

Tabel 1.3.07 **Straffelov. Fældende afgørelser pr. 100.000 indbyggere**

	2009	2015	2016	2017	2018	2019
Straffelov i alt	803	702	663	587	598	597
15-19 år	2 479	1 643	1 562	1 351	1 313	1 418
20-24 år	2 184	1 681	1 522	1 350	1 323	1 353
25-29 år	1 356	1 307	1 257	1 068	1 106	1 045
30-39 år	946	999	958	873	914	866
40-49 år	650	659	616	555	584	591
50 år +	209	201	197	179	188	190

75 pct. af afgørelserne
vedr. voldsforbrydelser
var frihedsstraffe

40 pct. af de fældende afgørelser vedr. straffeloven gav dom til frihedsstraf i 2019. I alt var der 11.671 domme til frihedsstraf og heraf var 6.051 ubetingede og 5.620 betingede. For voldsforbrydelser udgjorde frihedsstraf med 75 pct. langt hovedparten af de fældende afgørelser, mens frihedsstraf for seksualforbrydelser udgjorde 52 pct. og for ejendomsforbrydelser 24 pct., jf. tabel 1.3.08.

49 pct. var bøder

Bødedomme med 14.361 afgørelser udgjorde 49 pct. af de fældende afgørelser. 69 pct. af de fældende afgørelser vedrørende ejendomsforbrydelser var bøder, hvor det samme kun gjorde sig gældende i 4 pct. af voldsforbrydelserne.

Tiltalefrafald og
foranstaltningsdom

I alt 2.009 eller 7 pct. af de fældende afgørelser var tiltalefrafald (Rpl. § 722), hvor forholdet er af ringe strafværdighed. Anden afgørelse omfattede i alt 991 afgørelser og heraf var 703 foranstaltningsdomme (jf. straffeloven § 68-70), hvor personen af fx psykiske grunde dømmes til anbringelse på institution.

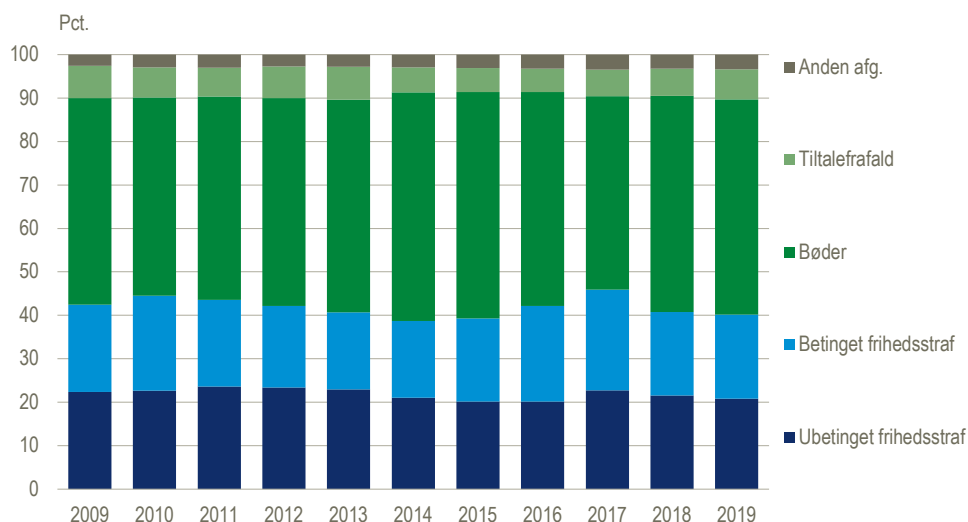
Tabel 1.3.08

Straffelov. Afgørelser efter sanktion og overtrædelses art 2019

	I alt	Seksual- forbrydelser	Volds- forbrydelser	Ejendoms- forbrydelser	Andre - straffelovs- forbrydelser
Strafferetlige afgørelser i alt	43 029	3 120	12 029	23 821	4 059
Fældende afgørelser i alt	29 032	1 430	6 722	18 036	2 844
Dom til frihedsstraf	11 671	749	5 024	4 412	1 486
Ubetinget frihedsstraf i alt	6 051	222	2 351	2 380	1 098
Ubetinget dom alene	4 873	182	1 977	1 821	893
Delvis betinget dom	355	23	137	140	55
Delvis betinget og samfundstjeneste	101	7	35	40	19
Ubetinget dom og bøde	567	1	151	300	115
Udstået ved varetægt	121	-	37	70	14
Forvaring	9	5	2	1	1
Ungdomssanktion	25	4	12	8	1
Betinget frihedsstraf i alt	5 620	527	2 673	2 032	388
Betinget dom alene	3 318	469	1 427	1 260	162
Betinget dom og samfundstjeneste	1 719	57	1 118	451	93
Betinget dom og bøde	364	-	69	205	90
Betinget dom, bøde og samfundstjeneste	219	1	59	116	43
Bøde	14 361	561	294	12 365	1 141
Bødedom	599	49	51	352	147
Udeblivelsesdom	401	9	17	301	74
Bødevedtagelse	194	8	5	141	40
Bødeforlæg	7 330	439	137	6 187	567
Inden- og udenretlig frakendelse og bøde mv.	185	1	15	63	106
Dom uden retsmøde	5 652	55	69	5 321	207
Tiltalefrafald	2 009	67	808	986	148
Uden vilkår	1 841	57	794	854	136
Med vilkår	20	1	9	6	4
Med eller uden advarsel	148	9	5	126	8
Anden afgørelse	991	53	596	273	69
Foranstaltningsdomme	703	43	503	124	33
Advarsel	25	2	2	17	4
Straf bortfaldet	52	2	30	17	3
Militær straf	-	-	-	-	-
Ingen tillægsstraf (§89)	203	6	58	111	28
Anden afgørelse i øvrigt	8	-	3	4	1
Ikke fældende afgørelser i alt	13 997	1 690	5 307	5 785	1 215
Påtale opgivet	12 668	1 587	4 587	5 375	1 119
Frifindelse	1 329	103	720	410	96

Frihedsstraffe udgør
40 pct. af alle sanktioner

Frihedsstraffenes andel af det samlede antal fældende afgørelser har været stigende fra 2014 til og med 2017, men faldt igen i 2018 og endnu en gang i 2019. I 2019 var andelen på 40 pct. Omvendt har bødestraffenes andel været stigende efter 2017. I både 2018 og 2019 var andelen som tidligere nævnt ca. 50 pct. Tiltalefrafald og anden afgørelse har i hele tiårs perioden samlet udgjort 9-11 pct. af de fældende afgørelser, jf. figur 1.3.02.

Figur 1.3.02 **Straffelov. Procentvis fordeling af sanktioner****Betinget og ubetinget strafflængde**

Den gennemsnitligt udmålte strafflængde for frihedsstraf for straffelovsovertrædelser lå i 2019 på 1,8 måneder for betinget fængsel og 10,2 måneder for ubetinget fængsel, dvs. væsentlig lavere for betinget frihedsstraf. Den gennemsnitlige strafflængde i 2019 var for de ubetingede frihedsstraffe 0,2 måneder højere end i 2018, jf. tabel 1.3.09.

Straflængder for voldsforbrydelser

Under voldsforbrydelser lå gennemsnittet for ubetinget frihedsstraf på 7,9 mdr. i 2019, en stigning på 0,4 mdr. i forhold til året før. For simpel vold lå den gennemsnitlige strafflængde for ubetinget frihedsstraf i gennemsnit på 3,4 mdr. og for alvorligere vold på 10,8 mdr., mens særlig alvorlig vold lå på 67 mdr. For sidstnævnte er der tale om et betydeligt fald i forhold til året før. Den gennemsnitlige strafflængde for særlig alvorlig vold kan svinge betragteligt fra år til år, da der er tale om et relativt lille antal afgørelser. Højest lå de ubetingede frihedsstraffe for manddrab med et gennemsnit på 142,4 mdr. (11,9 år) og forsøg på manddrab på 80,4 mdr. (6,7 år).

Straflængder for seksualforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser

Den gennemsnitlige strafflængde for seksualforbrydelser lå højt for ubetinget frihedsstraf med 20,8 mdr. og herunder lå voldtægt på 32,5 mdr. Gennemsnittet lå også højt for andre straffelovsforbrydelser (primært pga. narkotikaforbrydelser) med 20,1 mdr., mens ejendomsforbrydelser lå på 7 mdr., heraf røveri med 16,7 mdr. og grov skattesvig med 31,8 mdr.

Tabel 1.3.09 Straffelov. Gennemsnitlig strafflængde ved idømmelse af frihedsstraf

	Betinget frihedsstraf		Ubetinget frihedsstraf	
	2018	2019	2018	2019
	antal måneder			
Straffelovsforbrydelser i alt	1,8	1,8	10,0	10,2
Seksualforbrydelser	1,8	1,0	20,7	20,8
Blodskam mv.	2,0	2,0	39,8	22,1
Voldtægt mv.	-	-	30,1	32,5
Seksualforbrydelse mod barn under 12 år	8,1	6,9	38,6	25,0
Seksualforbrydelse mod barn under 15 år	3,1	2,3	16,4	23,1
Seksualforbrydelse i øvrigt	4,0	4,4	13,3	12,8
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	0,9	1,0	6,2	4,7
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	0,6	1,1	5,0	9,6
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	1,2	1,2	6,1	7,5
Utugt mv.	1,7	0,7	7,1	8,7
Voldsforbrydelser	1,5	1,5	7,5	7,9
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	1,3	1,4	3,1	3,2
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	1,5	2,5	5,4	4,3
Manddrab	-	-	145,8	142,4
Forsøg på manddrab	-	-	89,5	80,4
Psykisk vold	-	-	-	-
Simpel vold	1,5	1,5	4,0	3,4
Alvorligere vold	2,7	2,9	9,0	10,8
Særlig alvorlig vold	-	-	69,4	67,0
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	-	-	24,7	10,3
Andre forbrydelser mod liv og legeme	1,7	1,8	16,5	11,1
Forbrydelse mod den personlige frihed	2,6	2,6	8,9	13,8
Trusler	1,4	1,1	5,1	4,8
Ejendomsforbrydelser	2,2	2,3	6,5	7,0
Dokumentfalsk	2,1	2,2	2,6	2,7
Brandstiftelse	4,8	5,1	16,6	15,7
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	1,7	2,0	7,3	8,4
Indbrud i beboelser	1,7	1,9	6,9	8,2
Indbrud i ubeboede bebyggelser	1,5	2,5	4,0	5,1
Tyveri fra bil, båd mv.	2,0	1,6	4,2	6,6
Butikstyveri mv.	1,5	1,4	2,5	2,4
Andre tyverier	1,4	1,5	4,4	3,8
Tyveri/brugstyveri af køretøj	1,1	1,1	4,7	4,2
Tyveri/brugstyveri af knallert	1,7	1,5	1,0	-
Tyveri/brugstyveri af cykel	2,0	1,5	10,1	3,3
Tyveri/brugstyveri af andet	1,9	1,1	3,2	3,1
Ulovlig omgang med hittegods	1,5	1,2	3,8	3,7
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	2,7	2,8	9,2	7,7
Afpresning og åger	3,0	2,5	14,4	13,3
Skyldnersvig	7,3	1,5	-	-
Hæleri	2,1	2,2	7,8	7,8
Røveri	5,1	5,1	14,2	16,7
Grov skattesvig mv.	10,9	9,7	17,1	31,8
Hærværk	1,0	1,3	2,2	1,8
Uagtsomt hæleri	-	-	-	-
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	1,6	1,6	5,8	4,5
Andre forbrydelser	1,7	1,8	21,7	20,1
Salg af narkotika mv.	6,3	5,1	25,8	25,6
Smugling mv. af narkotika	9,0	4,3	51,0	40,7
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	3,2	2,9	13,5	15,0
Øvrige straffelovsbestemmelser	1,1	1,4	14,3	10,4

Tabel 1.3.10 **Straffelov. Dom til frihedsstraf pr. 100.000 indbyggere**

	2009	2015	2016	2017	2018	2019
	pr. 100.000 indbyggere					
Straffelov i alt	341	276	280	270	244	240
15-19 år	1 074	558	586	580	519	535
20-24 år	1 138	738	716	690	642	648
25-29 år	657	590	586	541	488	480
30-39 år	418	434	440	425	386	368
40-49 år	251	260	264	254	233	225
50 år +	42	54	60	60	53	52

*Andel med
frihedsstraf*

Hyppigheden af domme til frihedsstraf for straffelovsforbrydelser lå i 2019 på 240 pr. 100.000 indbyggere. Det var 4 færre domme pr. 100.000 indbyggere end i 2018. Hyppigheden er størst for de unge i aldersgrupperne 15-19 år, 20-24 år og 25-29 år, for så at falde tydeligt for aldersgrupperne fra 30 år. Og kun få begår kriminalitet af en alvorlighedsgrad, der udløser frihedsstraf efter at være fyldt 50 år.

Tabel 1.3.11 **Straffelov. Fældende afgørelser efter køn**

	2009	2015	2016	2017	2018	2019
	pct.					
Straffelov i alt	100	100	100	100	100	100
Mænd	78	78	78	80	79	80
Kvinder	22	22	22	20	21	20

*Mænd udgør stadig
fire ud af fem
lovbrydere*

Mændene udgør fortsat hovedparten af lovbryderne med en andel på 80 pct. af de fældende straffelovsafgørelser. Det var en andel, der har ligget nogenlunde stabilt siden 1990'erne.

*Alder og
overtrædelse*

Gennemsnitsalderen for personer med fældende afgørelser vedr. straffelovsovertrædelser i alt lå i 2019 på 33,4 år. Aldersgennemsnittet har haft en stigende tendens i løbet af årene på trods af det lille fald i 2019.

Tabel 1.3.12 **Straffelov. Fældende afgørelser. Gennemsnitsalder**

	Afgørelser i alt					
	2009	2015	2016	2017	2018	2019
Straffelov i alt	31,3	32,7	32,8	33,1	33,5	33,4
Mænd	30,5	32,1	32,2	32,4	32,9	32,8
Kvinder	34,2	34,9	35,0	35,7	36,1	35,6

*For mænd er
gennemsnitsalderen højest
ved ejendomsforbrydelser*

Gennemsnitsalderen for mænd med fældende afgørelser vedr. straffelovsovertrædelser i alt lå i 2019 på 32,8 år. De mandlige lovovertrædere af en seksualforbrydelse var i gennemsnit 29 år gamle. Ved fældende afgørelser vedr. voldsforbrydelser og ejendomsforbrydelser var mændene i gennemsnit henholdsvis 32,3 år og 33,6 år. Vedr. andre straffelovsforbrydelser var den 31,3 år.

*.. det samme gør sig
gældende for kvinderne*

Gennemsnitsalderen for kvinder med fældende afgørelser vedr. straffelovsovertrædelser i alt lå i 2019 på 35,6 år. For de kvinder som fik en fældende afgørelse for en ejendomsforbrydelse var gennemsnitsalderen 36,7 år. Gennemsnitsalderen var lavest for de kvindelige lovovertrædere vedr. seksualforbrydelser, nemlig 21,3 år. Kvindernes gennemsnitsalder vedr. voldsforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser lå på henholdsvis 34 år og 32,1 år.

Tabel 1.3.13

Gennemsnitsalder for fældende afgørelser efter overtrædelsens art. 2019.

	Gennemsnitsalder		
	I alt	Mænd	Kvinder
Straffelov i alt	33,4	32,8	35,6
Seksuualforbrydelser	28,2	29,0	21,3
Blodskam mv.	45,5	45,5	0,0
Voldtægt mv.	30,4	30,5	26,5
Seksuualforbrydelse mod barn under 12 år	41,7	41,7	-
Seksuualforbrydelse mod barn under 15 år	21,3	21,4	16,5
Seksuualforbrydelse i øvrigt	38,5	39,5	21,5
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	43,2	43,2	-
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	39,8	39,8	-
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	26,1	27,0	21,7
Utugt mv.	23,3	23,7	20,8
Voldsforbrydelser	32,5	32,3	34,0
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	34,5	34,5	34,5
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	24,3	23,3	30,5
Manddrab	38,4	38,0	45,0
Forsøg på manddrab	31,9	31,2	36,4
Psyisk vold	-	-	-
Simpel vold	31,7	31,5	33,0
Alvorligere vold	29,7	29,4	32,5
Særlig alvorlig vold	41,2	38,4	55,0
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	47,1	43,6	61,0
Andre forbrydelser mod liv og legeme	32,5	31,7	38,9
Forbrydelse mod den personlige frihed	32,1	31,5	40,4
Trusler	35,1	34,9	37,2
Ejendomsforbrydelser	34,4	33,6	36,7
Dokumentfalsk	32,5	32,9	30,9
Brandstiftelse	29,5	28,7	34,5
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	30,5	30,4	32,2
Indbrud i beboelser	30,5	30,6	28,8
Indbrud i ubeboede bebyggelser	26,9	26,6	40,5
Tyveri fra bil, båd mv.	28,3	27,9	41,3
Butikstyveri mv.	36,9	36,4	37,7
Andre tyverier	32,5	32,1	34,0
Tyveri/brugstyveri af køretøj	28,8	28,9	28,0
Tyveri/brugstyveri af knallert	22,5	22,6	15,0
Tyveri/brugstyveri af cykel	29,8	29,6	32,9
Tyveri/brugstyveri af andet	25,6	25,2	33,7
Ulovlig omgang med hittegods	34,8	34,2	39,3
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	32,0	31,1	34,6
Afpresning og åger	25,4	24,6	34,2
Skyldnersvig	48,3	48,0	48,5
Hæleri	32,8	32,7	33,5
Røveri	25,9	25,7	28,6
Grov skattesvig mv.	45,0	44,6	50,7
Hærværk	31,0	30,4	35,3
Uagtsomt hæleri	33,9	33,9	-
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	35,0	35,4	33,3
Andre forbrydelser	31,4	31,3	32,1
Salg af narkotika mv.	32,4	32,4	32,5
Smugling mv. af narkotika	37,6	37,5	38,8
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	43,7	41,1	52,3
Øvrige straffelovsbestemmelser	30,0	30,1	29,4

16 pct. af de dømte mænd
og 18 pct. af de dømte
kvinder er 15-19 år

I gennemsnit lå henholdsvis 16 pct. og 18 pct. af de dømte mænd og kvinder med en fældende afgørelse i aldersgruppen 15-19 år, jf. tabel 1.3.14. For voldsforbrydelser er 37 pct. af de dømte mænd under 25 år. Derimod er 53 pct. af de mandlige gerningsmænd med en dom for ejendomsforbrydelser fra 30 år og opefter. Blandt kvinder dømt for ejendomsforbrydelser er 58 pct. over 30 år, hvor det samme gør sig gældende for 54 pct. af de voldsdømte kvinder. For seksualforbrydelser er 62 pct. af de dømte mænd under 25 år, hvor det samme gør sig gældende for 92 pct. af de dømte kvinder.

Flest mandlige
lovovertrædere

Indenfor alle hovedgrupper af straffeloven dominerer mændene som gerningsmænd. Indenfor voldsforbrydelser, er der knap syv gange så mange mænd dømt, mens der indenfor ejendomsforbrydelser er tre gange så mange mandlige gernings-

mænd som kvindelige. Indenfor andre straffelovsforbrydelser er der mere end syv gange så mange mandlige gerningsmænd. Inden for seksualforbrydelser er der otte gange så mange mandlige gerningsmænd som kvindelige, jf. tabel 1.3.14.

Tabel 1.3.14 **Straffelov¹. Fældende afgørelser efter alder og køn**

	2018	2019				
	I alt	I alt	Seksual	Vold	Ejendom	Andet
Mænd i alt	22 913	23 099	1 271	5 838	13 485	2 505
Kvinder i alt	5 993	5 908	158	882	4 536	332
	pct.					
Mænd i alt	100	100	100	100	100	100
15-19 år	15	16	23	18	16	13
20-24 år	19	19	39	19	16	24
25-29 år	16	15	7	15	15	19
30-39 år	22	21	9	21	22	21
40-49 år	15	15	9	15	16	13
50 år +	13	14	13	13	15	10
Kvinder i alt	100	100	100	100	100	100
15-19 år	17	18	31	18	18	20
20-24 år	14	15	61	15	13	19
25-29 år	12	11	4	12	11	18
30-39 år	20	18	-	21	18	17
40-49 år	16	17	1	17	17	13
50 år +	22	21	3	16	23	13

¹ Afgørelser vedrørende virksomheder indgår ikke i tabellen.

*105.000 forhold lå til grund
for 43.000 afgørelser*

En afgørelse kan være truffet på baggrund af ét eller flere forhold (dvs. én eller flere lovovertrædelser). Omfatter en afgørelse to eller flere forhold (et sagskompleks), vil den typisk være karakteriseret ved ét *hovedforhold* samt et eller flere *biforhold*. De 43.029 afgørelser vedr. straffeloven i 2019 omfattede i alt 104.793 forskellige forhold. Ud af de 43.029 afgørelser omfattede 30.039 af dem alene ét forhold, mens 12.990 afgørelser havde to eller flere forhold, jf. tabel 1.3.15. Det skal bemærkes at hoved- og biforhold meget vel kan ligge under forskellige overtrædelseskategorier.

*Oftest kun ét forhold i sager
vedr. ejendoms- og
voldsforbrydelser*

Det er særligt i afgørelser vedr. ejendomsforbrydelser, at der kun er ét forhold. I 2019 var dette gældende i 17.584 tilfælde ud af i alt 23.821, svarende til 74 pct. af afgørelserne. Også i afgørelserne for voldsforbrydelser var der oftest kun ét forhold, nemlig i 68 pct. Omvendt var det kun i 62 pct. og 57 pct. af afgørelserne for henholdsvis seksualforbrydelser og andre forbrydelser, hvor der kun var ét forhold.

Tabel 1.3.15 Straffelov. Afgørelser og antal forhold efter overtrædelse 2019

	Afgørelser			Forhold i alt
	I alt	Med ét forhold	Med flere forhold	
Straffelov i alt	43 029	30 039	12 990	104 793
Seksuallforbrydelser	3 120	1 938	1 182	6 960
Blodskam mv.	23	10	13	60
Voldtægt mv.	493	390	103	671
Seksuallforbrydelse mod barn under 12 år	116	62	54	217
Seksuallforbrydelse mod barn under 15 år	153	109	44	409
Seksuallforbrydelse i øvrigt	184	157	27	284
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	300	241	59	480
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	136	101	35	244
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	846	373	473	2 066
Utugt mv.	869	495	374	2 529
Voldsforbrydelser	12 029	8 189	3 840	18 931
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	2 269	1 240	1 029	4 180
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	123	81	42	302
Manddrab	36	20	16	40
Forsøg på manddrab	147	99	48	232
Psykisk vold	21	9	12	26
Simpel vold	5 770	4 396	1 374	7 393
Alvorligere vold	1 453	878	575	2 071
Særlig alvorlig vold	14	11	3	17
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	20	11	9	24
Andre forbrydelser mod liv og legeme	214	121	93	397
Forbrydelse mod den personlige frihed	193	114	79	620
Trusler	1 769	1 209	560	3 629
Ejendomsforbrydelser	23 821	17 584	6 237	71 167
Dokumentfalsk	599	402	197	1 346
Brandstiftelse	306	197	109	473
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	652	338	314	1 920
Indbrud i beboelser	732	366	366	2 646
Indbrud i ubeboede bebyggelser	169	101	68	1 195
Tyveri fra bil, båd mv.	269	153	116	934
Butikstyveri mv.	10 584	9 138	1 446	14 206
Andre tyverier	2 491	1 720	771	6 219
Tyveri/brugstyveri af køretøj	872	455	417	1 990
Tyveri/brugstyveri af knallert	75	55	20	130
Tyveri/brugstyveri af cykel	209	152	57	425
Tyveri/brugstyveri af andet	322	197	125	683
Ulovlig omgang med hittegods	209	139	70	414
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	2 485	1 500	985	24 056
Afpresning og åger	171	90	81	538
Skyldnersvig	19	16	3	27
Hæleri	674	389	285	2 588
Røveri	652	349	303	1 162
Grov skattesvig mv.	121	62	59	525
Hærværk	1 803	1 452	351	3 985
Uagtsomt hæleri	7	4	3	9
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	400	309	91	5 696
Andre forbrydelser	4 059	2 328	1 731	7 735
Salg af narkotika mv.	683	267	416	1 171
Smugling mv. af narkotika	194	96	98	579
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	166	47	119	198
Øvrige straffelovsbestemmelser	3 016	1 918	1 098	5 787